

CNV Schoolleiders nieuws > Praatcafé over opbrengstgericht werken

'De kwaliteit van het onderwijs is zo hoog als de kwaliteit van de leraar. Om die kwaliteit vast te houden is goed leiderschap nodig.' Dat was de kern van het betoog, waarmee Harry Blume, voorzitter van CNV Schoolleiders, het Praatcafé op 26 november jl. over Zin en Onzin over opbrengst gericht werken, opende. Een twintigtal aanwezigen ging met elkaar in gesprek over 'de goede opbrengsten van hun werk'. Maar hoe meet je dat het goed is? Wie beoordeelt dit en wat beoordeelt je?

Korte inleidingen vanuit het ministerie en het APS moesten de aanwezigen uitdagen tot een stevige gedachtewisseling. Marsha Hamilton, werkzaam op het ministerie als plv. Programmamanager Kwaliteitsagenda PO, benadrukte dat het beste uit alle leerlingen moet worden gehaald en dat daarom de lat hoog moeten worden gelegd. Ervaringen en onderzoeken leren dat dit effect heeft. Zij waarschuwde voor het misverstand dat het bij opbrengstgericht werken alleen om de cijfers en getallen zou gaan. 'Nu ligt de nadruk even op taal en rekenen maar opbrengst gericht werken is en behoort een cultuur te worden in het onderwijs.'

Naomi Mertens, trainerconsultant van het APS ging hier dieper op in:

'Het is een proces dat je samen ontwikkelt en waarbij je opbrengsten zichtbaar maakt'. Zij greep hiervoor terug op de vier pijlers van de opvoeding, zoals de Unesco die formuleerde: namelijk Leren weten, Leren doen, Leren Samenleven en Leren Zijn. 'Vooral de laatste peiler gaat veel verder dan het cijfermatige maar benadrukt dat onderwijs moet bijdragen aan de complete ontwikkeling van een ieder en dus ook over de ontwikkeling van de persoonlijkheid. Daar wordt ook de

identiteit van je school zichtbaar gemaakt in begrippen als gevoelens, vrijheid, kritische houding en verantwoordelijkheid,' aldus Naomi.

De aanwezigen hielden aan het einde van de avond het ministerie, de onderwijspraktijk en de vakbond een spiegel voor. Opbrengstgericht werken is mogelijk als Den Haag vooral faciliteert en niet bezuinigt. Bovendien zou betere informatie moeten worden verstrekt over het waarom van diverse operaties. Inleider Hans van Dinteren, had er al eerder op gewezen dat het wantrouwen onder leraren vaak zo groot is vanwege slechte ervaringen uit het verleden met het invoeren van nieuwe projecten.

De leerkracht moet vooral eigenaar van het fenomeen zijn en zijn deskundigheid en die van het team moeten worden gebruikt. De vakbond werd vooral niet op 'de stoel van de bestuurders' gaan zitten en minder de taal van de beleidsmakers te spreken,

Tweede Kamerlid Jan Jacob van Dijk wees op meer dan het meten van prestaties en vond ook dat de Kamer deze aanpak sterk versmalt tot de taal en rekenproblematiek, onderwerpen waarmee ook in de media gemakkelijk gescoord kan worden. We moeten af, aldus Van Dijk, van de leidraad: 'Meten is weten, en wat ik niet kan meten, hoef ik niet te weten. Laten we in de breedte naar de resultaten en opbrengsten van kinderen kijken.'

30-11-2009 13:36 | kvankortenhof

VAKBOND	
Do's	Don'ts
Dichter op het veld / luisteren	Spreek niet alleen taal beleidsmaker
Heb inhoud	Vakbonden besturen niet
Kern is het vak leraar	
Bonden voor beroepstrots, niet voor centen	
Positieve berichten over kwaliteit onderwijs	

ONDERSTEUNING

Do's	Don'ts
Kennis toevoegen om eigen vaardigheid te vergroten	Handel niet anders dan je van de mensen die je ondersteunt verwacht

VELD	
Do's	Don'ts
Leraar is eigenaar!	Schoolleiders moeten niet dicteren
Erkende ongelijkheid benoemen	Schoolleiders moeten niet afrekenen
Professionele cultuur + rol van de schoolleider	
Zelfbewust zijn en verantwoordelijkheid pakken	
Hoge verwachtingen voor schoolleider	
Draagvlak, werk bottom-up	

MINISTERIE	
Do's	Don'ts
Diversiteit geeft kwaliteit	Sturen op niet-kerndoelen door subsidievoorwaarden (bv subsidies voor cultuur en techniek)
Goede kennis en informatie geven over het waarom . Waarom: eerst toetsen basis → voorlichten uitvoering	Niet voorschrijven hoe aanpak school moet zijn (alleen wat) → het gaat niet om vrijblijvendheid
Positieve berichten over de kwaliteit van het onderwijs	Incidentpolitiek uitbannen
Stop de subsidiegekte!	
Faciliteer bezuiniging niet	
Hou vrijheid van onderwijs	
Diversiteit geeft kwaliteit	
Geef uitvoeringsvrijheid / daag uit	

Voornaamste conclusies en aanbevelingen

1. De sociaal-emotionele ontwikkeling leerling is net zo belangrijk als taal- en rekenvaardigheden
2. Focus op het duurzaam samen ontwikkelen van teams en directies
3. Invloed op eigen handelen is verantwoordelijkheid van leerling, leraar en schoolleider
4. Het opbrengstgericht werken gericht op taal en rekenen is economisch bepaald
5. Opbrengstgericht werken kan alleen als je elkaar vertrouwt
6. *Teach what you preach*; wees zelf het goede voorbeeld
7. Vakbonden moeten meer invloed uitoefenen op het beleid
8. Vakbond moet werken aan het verhelpen van het imago probleem van het onderwijs
9. Ouders hebben belangstelling voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind. Maar dit komt in het verhaal vanuit het ministerie niet naar voren. Jan Jacob van Dijk neemt dit mee naar Den Haag
10. Is rekenen en taal een indicator voor het hele onderwijs?
11. Subsidieregeling = postcodeloterij
12. Via allerlei complexe subsidievoorwaarden stuurt de overheid op de inhoud
13. Opbrengstgericht werken: Wat verstaan we er onder? Meer dan het inspectiekader?
14. Rol directeur staat nu centraal. Cultuur van "samen leren" moet ontstaan, is er nu nog niet.
15. Waardeer prestaties.
16. Ook sturen op welbevinden
17. Opbrengstgericht werken is vakmanschap
18. Bijeenkomsten zoals dit praatcafé zijn goed omdat:
  - a. het veld en de politiek elkaar kunnen leren kennen
  - b. de vakbond zo luistert en weet wat er gebeurt